

20. 4. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak vlastně posuzovat trestné činy při nouzovém stavu?

Již nějaký ten pátek se nacházíme v nouzovém stavu. Nejen mezi právníky, ale i v obecných (nejen odborných) médiích byla často řešena logická otázka - zda v nouzovém stavu mají být přísněji posuzovány veškeré trestné činy nebo pouze a jen ty, které mají vazbu na pandemický nouzový stav. Připomeňme například medializované krádeže vibrátorů nebo housek z minulého roku. Prostě praktická otázka, která se může týkat každého z nás nebo našich rodinných příslušníků.

Sečteno - mají být přísněji trestány všechny trestné činy či jen ty „pandemické“?

Nejen autor této glosy, ale i celá řada jiných právníků (orientovaných spíše liberálněji než formalisticky) se klonila a kloní k názoru, že trestné činy se za nouzového stavu mají trestat přísněji výlučně v případech, pakliže věcně souvisejí s pandemickou situací. Eventuálně pokud pachatelé zneužili mimořádné okolnosti zapříčiněné nouzovým stavem k realizaci své trestné činnosti.

Tedy nepostupovat přísněji automaticky - formalisticky - pokaždé.

Nyní si čtenář možná kriticky řekne, to je sice hezké, že si to pár právníků myslí avšak, to mi pomyslné kafíčko neosladí. Důležité je, jak na věc vztahu nouzového stavu a přísnějšího trestání pohlízejí soudy.

Máme velice dobrou zprávu - zdravý rozum zvítězil i u Nejvyššího soudu ČR (NS ČR). Brněnský NS ČR tento týden řekl jasně - trestný čin (v řešené kauze šlo o krádež cukrovinek) musí mít jasnou souvislost s pandemickou situací zapříčiněnou Covidem 19, respektive přímý vztah k vyhlášenému nouzovému stavu.

A co je zásadní, načrtnutý postoj tzv. velkého senátu NS ČR by se měl promítnout do posuzování dosud neuzavřených případů krádeží s minimální škodou spáchaných od loňského jara i některých dalších trestných činů. Dosud odcházeli usvědčení zloději od soudů automaticky s přísnějšími tresty. Už prostě nepůjde házet všechny delikventy do jednoho „hrubšího“ pytle, jak se tomu dělo prozatím. Nutno důsledně rozlišovat!

Koneckonců tresty za krádeže (a další majetkovou trestnou činnost) jsou v Česku relativně přísné i mimo nouzový stav. Jinak řečeno, je právní nesmysl, že u nás jsou tresty údajně nižší než jinde v zahraničí. Naše tresty jsou plně srovnatelné s ostatními státy Evropské unie. Blíží se parlamentní volby, takže pokud bude někdo z politiků slibovat posílení trestů, s argumentací, že máme v komparaci se zahraničím nižší sazby, tak mu nevěřte. Jde jen o líbivý populismus, nicméně to už je námět zase na jiný komentář.

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
VŠ pedagog, právník a publicista

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)